

Oväntat lönelyft

Psykologernas medellön har för första gången passerat 40 000 kronor, visar förbundets nya lönestatistik.

Carl-Axel Holmberg, förhandlingschef på Psykologförbundet, fruktade en betydligt sämre utveckling.

– Vi fick många negativa signaler, säger han.

Text Lennart Kriisa

Oron var stor inför årets lönestatistik. Psykologförbundet fick rapporter om att det gick trögt att förhandla med arbetsgivarna, särskilt i Stockholms läns landsting.

– Vissa arbetsgivare signalerade att de skulle gå ut väldigt lågt med 1–1,5 procent. Jag trodde därför att löneutvecklingen skulle hamna under 3 procent, säger Carl-Axel Holmberg.

Men när statistiken var klar kunde han andas ut, psykologerna ökade sina löner med i genomsnitt 3,3 procent. Den nivån ligger en bra bit över ”märket” på 2,2 procent, som industrins parter kom överens om förra året och som förväntades gälla för hela arbetsmarknaden.

– Ur den synvinkeln är psykologernas löneutveckling förstås glädjande. Fast å andra sidan gick det ju bättre förra året. Då hamnade vår löneutveckling på 3,7 procent och dit nådde vi inte i år, säger Carl-Axel Holmberg.

Därmed ligger psykologerna förmodligen inte längre i toppskiktet bland Saco-förbunden. Apotekarna lyckades till exempel öka sina löner med 3,7 procent, enligt uppgift till Psykologtidningen.

– Det är klart att vi vill ligga högt upp, vi känner ett stort tryck från medlemmarna, säger Carl-Axel Holmberg.

Han har noterat ett klart ökat engagemang för lönefrågan under de senaste åren, särskilt bland studenterna.

– Det pratas lön redan under utbildningen och de som söker PTP-tjänster har blivit kaxigare. De nöjer sig inte med ett generellt erbjudande utan vill känna att arbetsgivaren behöver dem som individer, säger Carl-Axel Holmberg.

Statistiken bekräftar att den attityden gett resultat. Den genomsnittliga lönen för PTP-psykologerna ökade med 3,5 procent och den högst inrapporterade PTP-lönen ligger på närmare 36 000 kronor i månaden.

Men Carl-Axel Holmberg tror inte att framgångsrika lönerevisioner räcker för att lyfta psykologlönerna. Fler specialisttjänster och ökad lönedifferentiering är två viktiga vägar framåt.

– Den psykolog som tjänar mest hos en arbetsgivare borde tjäna dubbelt så mycket som den som tjänar minst. En sådan lönedifferentiering skulle lyfta hela kollektivet, säger han.

Skillnaderna mellan kvinnliga och manliga psykologers löner bekymrar honom däremot inte. En färsk rapport från Saco visar att

CARL-AXEL
HOLMBERG

det inte finns några löneskillnader mellan kvinnliga och manliga psykologer med identiska arbetsuppgifter hos samma arbetsgivare. Men genomsnittslönen är ändå något högre för de manliga psykologerna.

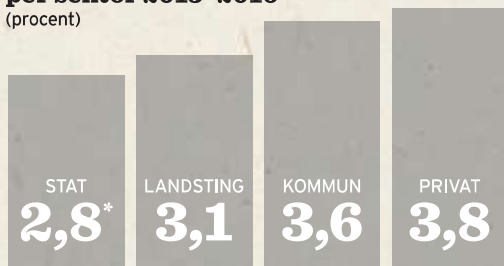
– Här finns förmodligen strukturella förklaringar, som att män i större utsträckning väljer andra befattningar och att arbeta inom sektorer med en högre lönesättning. Det borde vi titta närmare på, men vi vet i alla fall att det inte finns några osakliga löneskillnader bland psykologer, säger Carl-Axel Holmberg.

Inför nästa lönestatistik blir den stora utmaningen att öka svarsfrekvensen. I år valde bara 61 procent att svara på löneenkäten, som högst har andelen legat på mellan 70 och 75 procent.

– Jag förstår att det kan kännas jobbigt att svara på alla enkäter, men den här statistiken behöver vi verkligen för att kunna arbeta för en förändring. Psykologernas löner motsvarar inte deras kompetens och ansvar, säger Carl-Axel Holmberg. ●

Fotnot: Medellönen för en psykolog ligger nu på 40 600 kronor i månaden.

Löneutveckling per sektor 2015–2016 (procent)

Läs mer i *Löneläget 2016* som följer med som bilaga till detta nummer av Psykologtidningen.

40 603:-

Medellönen för en psykolog 2016.

43 649:-

Högst statliga medellön
Forskning och utbildning

50 840:-

Medellön chef, samtliga sektorer

38 034:-

Lägst statliga medellön
Rättspsykiatri

28 777:-

Medellön PTP-psykolog

Högst och lägst medellön per sektor

Hurra!

4,2

procent

Löneutvecklingen för psykologerna i Örebro – högst i landet.

*Statistisk ofullständig, se bilagan.

»Cheferna vill ge oss högre löner«

> Psykologerna i Örebro fick högst löneutveckling i landet, ett lyft med hela 4,2 procent.

– Vi har blivit duktigare på att förhandla, säger Izabela Adamiak, ordförande för Psykologföreningen Örebro.

Inför årets löneförhandlingar var psykologerna extra rustade. De hade blivit informerade om hur lönesamtalen går till, vad de kan kräva och vilka kriterier som är viktiga.

– Vi behöver beskriva alla moment som vi utför. Cheferna måste också få klart för sig att vi vill utvecklas och bli bättre, säger Izabela Adamiak.

De närmaste cheferna var lyhörda inför psykologernas nyslipade argument. Psykologerna betraktades som en prioriterad grupp.

– Många chefer ville ge oss ännu högre löner men det blev tyvärr stopp på HR-avdelningarna. Det är där bromsen sitter, säger Izabela Adamiak.

Hon tror att missnöjet med lönerna kommer att finnas kvar.

– Vi ligger ju sämre till än i både Västerås och Motala. Psykologerna här är inte nöjda.

Frustrationen har lett till att många psykologer sagt upp sig, särskilt impopulärt är landstinget i Örebro. Psykologerna vill hellre jobba för kommunen, staten eller det privata.

Izabela Adamiak tror att en ökad lönespridning skulle hjälpa. Då skulle de erfarna psykologerna känna sig motiverade att stanna kvar.

– Nu har vi mängder med nylegitimerade psykologer inom allmänpsykiatri men nästan inga erfarna psykologer. Vem ska handla alla nyblivna psykologer? undrar Izabela Adamiak som själv har sagt upp sin anställning inom allmänpsykiatri i Hallsberg för att börja på beroendecentrum i Örebro.

– Men det beror mest på att jag vill arbeta i Örebro, säger hon.

• Lennart Krüsa

IZABELA ADAMIAK